

**Biblioteca de Catalunya
Secció de Manuscrits**

**Documentació dels Reials Col·legis de Tortosa
(Col·legi de sant Domènec i sant Jordi i
Col·legi de sant Jaume i sant Maties)**

Inventari

Mss. 3412, 3918, 3933, 4709-4714

**Barcelona
2004**

SUMARI

Introducció	3
Inventari	4
1. Col·legi de sant Domènec i sant Jordi	4
2. Col·legi de sant Jaume sant Maties	6

INTRODUCCIO

Els Col·legis de Sant Domènec i Sant Jordi i el de Sant Jaume i Sant Maties, coneguts en conjunt sota el nom dels Reials Col·legis, es troben situats al barri vell de la ciutat de Tortosa, als peus del castell de la Suda. Els Reials Col·legis de Tortosa constituïen l'Estudi General de la ciutat, regit per frares dominicans. Les primeres notícies que es tenen de l'establiment dels frares dominicans al lloc daten de la fundació del convent de Sant Domènec el 1321. El Col·legi de Sant Jordi i de Sant Domènec fou fundat el 1368 pel bisbe Jaume d'Aragó per a l'ensenyament de joves; més tard fou cedit als dominicans, i el 1568 li va ser concedit el caràcter d'Estudi General, confirmat per Felip IV el 1645, amb la facultat de concedir graus acadèmics. Funcionà com a tal fins el Decret de Nova Planta (1717).

El 1544, Carles V fundà el Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties per a l'educació de joves musulmans conversos. Arran de l'expulsió dels moriscos (1611) s'utilitzà per a l'educació dels joves de la ciutat. El 1824 fou convertit en seminari conciliar, fins al seu trasllat el 1877, i continuà com a col·legi. Fou seu del centre associat de la Universitat a Distància (1972-1983). El 1984 el Departament de Cultura de la Generalitat arribà a un acord amb el bisbat de Tortosa per tal de restaurar l'edifici per tal de destinar-lo a Arxiu Històric de les Terres de l'Ebre.

La documentació dels Reials Col·legis conservada a la Biblioteca de Catalunya ingressà durant la guerra civil, a través de la campanya de salvament de manuscrits empresa per Jordi Rubió.

INVENTARI

1. COL·LEGI DE SANT DOMENEC I SANT JORDI

Ms. 3412

Racional de las missas perpetuas y votivas, rezadas y cantadas, que se celebran en este Real Colegio de Santo Domingo y San Jorge, orden de Predicadores, de la ciudad de Tortosa. 1774-1824.

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (signatura antiga ms. 2890).

Ms. 3918

"Libro de la Universidad del Colegio de Santo Domingo y San Jorge de la ciudad de Tortosa erigida por los sumos pontífices Sixto Quarto, Paulo Tercero y Clemente Octavo de buena memoria y nuevamente autorizada con la autoridad y Privilegio de Universidad Real por ... Philipe Quarto... a veinte y siete de agosto del año 1645". 1534-1803.

1. F. 1-5: "*Estatutos de la Universidad*".
2. F. 10-12: "*Catalogo de todos los graduados en esta universidad después del privilegio concedido por Clemente VIII*". 1600-1640.
F. 18: "*Anni MDCXXXII*".
3. F. 34-34v: "*Maestro en artes*". 1600-1679.
4. F. 51-80: "*Grados del retorado*". 1659-1717.
5. F. 84-94: "*Nomina rectorum*". 1534-1803.
6. F. 99: "*Catálogo de los religiosos de la obediencia que vienen asignados al colegio de Tortosa ...*". 1653-1703.

101 f. (f. 6-9, 13-17, 19-33, 35-50, 81-83, 95-98, 100-101 en blanc) ; 300 x 210 mm. Enq. pergamí en forma de carpeta.

Procedència: Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (signatura antiga ms. 2897).

Reproducció: Microfilm

Ms. 3933

Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties de Tortosa: Llibreta on s'inscriuen els establiments de censals; 1761-1792. Text en castellà i en català. Invertint l'ordre de la llibreta s'hi anoten els rebuts de pensions de censals del mateix col·legi de part de diferents particulars i institucions, en especial del convent de la Mercè; 1737-1824. A la guarda de la coberta posterior s'hi troba una recepta per adobar les botes que han contingut vi agre; S. XVIII-XIX.

Paper; 21 ff., 13 ff. (capiculat). 244 x 174mm. Relligadura de pergamí.

Procedència: Tortosa Ingressat durant la Guerra civil (signatura antiga ms. 2888).

Ms. 4709

"*Lumen domus*". [Mitjan s. XVII-principi s. XIX].

f. [1], "*Libro en que se escriben los difuntos que se entierran en la iglesia de este Real Colegio de Santo Domingo y San Jorge de Tortosa desde el año 1697*". 1697-1713.

f. [2]: Nota sobre la fundació de la confraries del Roser i del Nom de Jesús.
[p. 1-364]: “*Historia del principio, fundación , progreso y otras cosas del Colegio Real de Santo Domingo y San Jorge de la ciudad de Tortosa, dispuesta por fr. Raymundo Sáenz, maestro y calificador del Santo Officio, siendo rector del mismo Collegio Real los años de 1632 y 1633*”, continuat per altres rectors fins a principis del s. XIX. Inclou còpia dels documents relatius als reials col·legis.
“*Estatutos del Collegio de Santo Domingo y San Jorge de la ciudad de Tortosa*”.
“*Memoria de las obras y mejoras del Colegio que hizo en su rectorado el Reverendo fr. Joseph Lamana desde el setiembre de 1702 en que entró retor hasta los primeros del año 1706*”
“*Nómina de los cofrades del dulcísimo nombre de Jesús y del Santísimo rosario fundadas por nuestro M.R.P.P. el Maestro fr. Alonso de Villalpando este año 1655 en este Collegio para solos los religiosos*”.

[Pendent de foliació] (num. antiga 364 p., nombrosos f. en blanc) ; 300 x 210 mm. Enq. holandesa s. XIX, al llom “Lumen Domus”.

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (antic registre ms. 2898)

Ms. 4710

[Llibre de despeses i ingressos del Col·legi de sant Domènec i sant Jordi de Tortosa]. Capiculat: a la part anterior les despeses, i a la posterior els ingressos, ordenats per mesos. Anotacions relatives als esdeveniments de la comunitat al marge i intercalades 1663-1731.

1. (f. 1-317): Registre de despeses. 1663-1731.
2. (f. 1-159): Registre d'ingressos. 1668-1731.

[Pendent de foliació] ; (num. antiga 318, 159 f.) ; 345 x 245 mm. Enq. pell amb reforços de cuir al llom.

Estat de conservació: Falta pràcticament tota la coberta anterior.

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (antic registre ms. 2900)

Ms. 4711

“*Libro de las mane[cillas] empezado en mayo del año 1765, principio del retorado del M.R.P.R. Fr. Thomas Pons, y siendo depositarios los RR.PPs. Fr. Domingo Mayor, lectoral del Asseo, y fr. Vicente Espí, Lector de Theo[logia]*”. 1765-1816.

[Pendent de foliació] ; 300 x 215 mm. Enq. perg. En forma de cartera amb reforços de cuir allom, a la coberta anterior “Manecillas” y Libro de las manecillas.

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (antic registre ms. 2894).

Ms. 4712

“*Libro llamado manecillas donde constan por entero la entradas y salidas del Real Colegio de Santo Domingo de Tortosa, principiado en 1816*”. 1816-1835.

[Pendent de foliació] ; 310 x 210 mm. Enq. pergamí rígida amb reforços de cuir al llom i tanques de beta.

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (antic registre ms. 2896).

Ms. 4713

[Llibre de registre d'estudiants de filosofia i teologia del Col·legi de Sant Domènec i sant Jordi de Tortosa]. Registres capiculats: a la part anterior registre dels estudiants de filosofia i a la posterior la dels estudiants de teologia. 1800-1845.

1. *"Libre de regencia y estudios del Real Colegio de Santo Domingo y San Jorge de la ciudad de Tortosa en que se notan los colegiales y estudiantes manteistas que han causado y ganado matrículas de filosofía. Se formó en 24 de junio de 1800 y empieza desde el curso que principió en 1782"*

2. *"Libre de regencia y estudios del Real Colegio de Santo Domingo y San Jorge de la ciudad de Tortosa en que se notan los colegiales y estudiantes manteistas que han causado y ganado matrículas de theologia. Se formó en 24 de junio de 1800 y empieza desde el curso que principió en 14 de setiembre de 1780"*

[Pendent de foliació] (num. antiga 50, 30 f.) ; 300 x 210 mm. Nombrosos f. en blanc. Enq. pergami coetània de tapa dura, a la coberta anterior "Philosophos" i a la posterior "theologos".

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil (antic registre ms. 2899)

2. COL·LEGI DE SANT JAUME I SANT MATIES

Ms. 4714

[Llibre d'ingressos del Reial Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties de Tortosa]. 1762-1846.

[Pendent de foliació] 355 x 235 mm. Enq. pergami rígida amb restes de tanques de badana, a la coberta anterior "Recibo" i al lloc "Cuentas. Cargo 1762 á 1847".

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil

Ms. 4715

[Llibre de registre dels alumnes del seminari conciliar de Tortosa]. 1872-1888.

[Pendent de foliació] ; 350 x 250 mm. Enq. holandesa amb tanques de beta, a l'etiqueta de la coberta anterior "Libro de los alumnos internos y externos matriculados en este Seminario en filosofía, teología, moral, escritura sagrada y disciplina eclesiástica".

Procedència: Seminari de Tortosa. Ingressat durant la Guerra civil